

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ
ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ

ΤΩ ΣΑΒΒΑΤΩ ΕΣΠΕΡΑΣ

ΕΝ ΤΩ ΜΙΚΡΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Εἰς τό, Κύριε ἐκέκραξα, τὰ παρόντα Στιχηρὰ Προσόμοια, εἰς δ', δευτεροῦντες τὸ α'.

Ἦχος πλ. β'

Αἱ Ἀγγελικαὶ ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

Νῦν Ἀγγελικαί, στρατιαὶ δορυφοροῦσι, Ξύλον τὸ σεπτόν, εὐλαβῶς περικυκλοῦσαι, καὶ πάντας συγκαλοῦσαι, τοὺς πιστοὺς εἰς προσκύνησιν. Δεῦτε οὖν νηστεία φαιδρυνθέντες, προσπέσωμεν αὐτῷ χαρᾷ καὶ φόβῳ, πιστῶς κράζοντες· Χαίροις ὁ τίμιος Σταυρός, τοῦ Κόσμου ἀσφάλεια.

Ἵνα τοῦ Ἀδάμ, ἀφανίσῃς τὴν κατάραν, σάρκα τὴν ἡμῶν, προσλαμβάνεις δίχα ρύπου, σταυροῦσαι δὲ καὶ θνήσκεις, Ἰησοῦ ὑπεράγαθε· ὅθεν τὸν Σταυρόν σου καὶ τὴν λόγχην, σπόγγον τε καὶ τὸν κάλαμον, τοὺς ἥλους, πιστῶς σέβομεν, καὶ τὴν Ἀνάστασιν τὴν σὴν, ἰδεῖν ἐξαιτούμεθα.

Κλείει τὴν Ἐδέμ διὰ ξύλου πάλαι ὄφιν, ξύλον δὲ Σταυροῦ ὑπανοίγει ταύτην πᾶσι τοῖς θέλουσι νηστεία καθαρῆναι καὶ δάκρυσιν. Δεῦτε οὖν προκείμενον ὀρῶντες αὐτῷ προσπέσωμεν ἐν φόβῳ, πιστοὶ κράζοντες· Ἄνοιξον πύλας οὐρανῶν Σταυρὲ τοῖς ποθοῦσί σε.

Δόξα... Καὶ νῦν...

Σταυροθεοτοκίον, Ὅμοιον

Ὅτε τῷ σταυρῷ προσηλούμενον ἐώρα, Λόγε τοῦ Θεοῦ ἢ ἀσπύργως σε τεκοῦσα ἠγάλαζε βοῶσα· οἴμοι τέκνον γλυκύτατον! τίς σου ἡ ταπείνωσις Θεέ μου; πῶς ὁ ἀπαθὴς τὸ πάθος φέρεις ἀδίκῳ κρίματι; Ὑμνολογῶ σου τὴν φρικτὴν καὶ ἄκραν συγκατάβασιν.

Ἀπόστιχα προσόμοια

Ἦχος β'

Οἶκος τοῦ Εὐφραθᾶ ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

Λυθέντες τῶν δεσμῶν, τῆς πάλαι καταδίκης, πιστοὶ Σταυροῦ τῷ ξύλῳ, τὸν ἐν αὐτῷ παγέντα, Χριστὸν δεξολογήσωμεν.

Στίχ. Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Ἄγε νῦν σὺν ἡμῖν, Δαυὶδ τὴν λύραν κίνει, Χριστὸν ὑψοῦτε ψάλλον, πιστοὶ καὶ προσκυνεῖτε, αὐτοῦ τὸ ὑποπόδιον.

Στίχ. Ὁ δὲ Θεὸς Βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνος εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς.

Ὁψώμεθα λαοί, προκείμενον τὸ Ξύλον, δι' οὗ τὴν σωτηρίαν, ἡμῖν Χριστὸς βραβεύει, καὶ πίστεϊ ἀσπασώμεθα.

Δόξα... Καὶ νῦν...

Σταυροθεοτοκίον, Ὅμοιον

Ὑψοῦμενον Σταυρῷ, ὑπὲρ βροτῶν ὀρῶσα, τὸν σὸν Υἱὸν Παρθένε ἐβόας θρηνηδοῦσα· Δόξα τῇ εὐσπλαγχνίᾳ σου.

Ἀπολυτίκιον Ἦχος α'

Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, νίκας τοῖς Βασιλεύσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος καὶ τὸ σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ σου πολίτευμα.

ΕΝ ΔΕ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Μετὰ τὸν Προοιμακὸν καὶ τὸ Κάθισμα ὅλον τό, Μακάριος ἀνὴρ εἰς τό, Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν

Στίχους ι' και ψάλλομεν Στιχηρὰ Ἀναστάσιμα τῆς Ὀκτωήχου ς', και τὰ παρόντα τοῦ τιμίου Σταυροῦ, Προσόμοια δ'.

Ἦχος πλ. α'

Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς [TO AKOYTE](#)

Λάμψον ὁ τοῦ Κυρίου Σταυρὸς τὰς φεγγοβόλους ἀστραπὰς σου τῆς χάριτος καρδίας τῶν σὲ τιμώντων και θεολήπτῳ στοργῇ, περιπτυσσομένων κοσμοπόθητε, δι' οὗ τῶν δακρῶν, ἐξηφανίσθη κατήφεια και τοῦ θανάτου, τῶν παγίδων ἐρρύσθημεν, και πρὸς ἄληκτον, εὐφροσύνην μετήλθομεν, δεῖξον τῆς ὠραιότητος τῆς σῆς τὴν εὐπρέπειαν τὰς ἀντιδόσεις παρέχων τῆς ἐγκρατείας τοῖς δούλοις σου πιστῶς αἰτουμένοις σὴν πλουσίαν προστασίαν και μέγα ἔλεος.

Χαίροις ὁ ζωηφόρος Σταυρὸς, τῆς Ἐκκλησίας ὁ ὠραῖος παράδεισος τὸ ξύλον τῆς ἀφθαρσίας τὸ ἐξανθήσαν ἡμῖν αἰωνίου δόξης τὴν ἀπόλαυσιν, δι' οὗ τῶν δαιμόνων ἀποδιώκονται φάλαγγες και τῶν Ἀγγέλων συνευφραίνονται τάγματα, και συστήματα τῶν πιστῶν ἐορτάζουσιν, ὄπλον ἀκαταγώνιστον κραταίωμα ἄρρηκτον τῶν Βασιλέων τὸ νίκος τῶν Ἱερέων τὸ καύχημα, Χριστοῦ νῦν τὰ πάθη και ἡμῖν δίδου προφθάσαι, και τὴν Ἀνάστασιν.

Χαίροις ὁ ζωηφόρος Σταυρὸς, τῆς εὐσεβείας τὸ ἀήττητον τρόπαιον ἢ θύρα τοῦ Παραδείσου ὁ τῶν πιστῶν στηριγμὸς τὸ τῆς Ἐκκλησίας περιτείχισμα, δι' οὗ ἐξηφάνισται, ἢ ἀρὰ και κατήργηται και κατεπόθη τοῦ θανάτου ἢ δύναμις και ὑψώθημεν ἀπὸ γῆς πρὸς οὐράνια, ὄπλον ἀκαταμάχητον δαιμόνων ἀντίπαλε δόξα Μαρτύρων Ὁσίων ὡς ἀληθῶς ἐγκαλλώπισμα λιμὴν σωτηρίας ὁ δωρούμενος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

Δεῦρο τῶν Πρωτοπλάστων δυὰς ἢ τῆς χορείας ἐκπεσοῦσα τῆς ἄνωθεν, τῷ φθόνῳ τοῦ βροτοκτόνου διὰ πικρᾶς ἡδονῆς, τῆς τοῦ ξύλου πάλαι ἀπογεύσεως· ἰδοὺ τὸ πανσέβαστον ὄντως Ξύλον προσέρχεται· ᾧ προσδραμόντες, ἐν χαρᾷ περιπτύξασθε και βοήσατε, πρὸς αὐτὸ μετὰ πίστεως. Σὺ ἡμῶν ἢ ἀντίληψις Σταυρὲ πανσεβάσμιε, οὗ τοῦ καρποῦ μετασχόντες τῆς ἀφθαρσίας ἐτύχομεν· Ἐδὲμ τὴν προτέραν κομισάμενοι βεβαίαν και μέγα ἔλεος.

Δόξα... Ἦχος γ'

Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ τὴν ἐκούσιον σταύρωσιν, εἰς κοινήν ἐξανάστασιν, τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων καταδεξάμενος, και τῷ καλάμῳ τοῦ Σταυροῦ βαφαῖς ἐρυθραῖς, τοὺς σαυτοῦ δακτύλους αἱματώσας, ταῖς ἀφεσίμοις ἡμῖν, βασιλικῶς ὑπογράψαι φιλανθρωπευσάμενος, μὴ παρίδης ἡμᾶς κινδυνεύοντας και πάλιν τὴν ἀπὸ σοῦ διάστασιν, ἀλλ' οἰκτεῖρησον μόνε μακρόθυμε, τὸν ἐν περιστάσει λαὸν σου και ἀνάστηθι, πολέμησον τοὺς πολεμοῦντας ἡμᾶς, ὡς Παντοδύναμος.

Και νῦν...

Θεοτοκίον, τὸ τῆς Ὀκτωήχου

Εἴσοδος τό, Φῶς ἰλαρόν...

Προκείμενον

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο.

Εἰς τὴν Λιτὴν

Δόξα... Και νῦν...

Ἦχος πλ. α'

Ὁρῶσά σε ἢ Κτίσις ἅπασα ἐπὶ σταυροῦ γυμνὸν κρεμάμενον τὸν Δημιουργὸν και κτίστην τῶν ἀπάντων ἡλλοιοῦτο φόβῳ, και ἐπαδύρετο, ὁ ἥλιος δὲ τὸ φῶς συνέστειλε, και ἢ γῆ ἐκυμαίνετο, πέτραι δὲ ἐσχίζοντο και ναοῦ φαιδρότης διερρήγνυτο, νεκροὶ ἐξανίσταντο ἐκ μνημάτων και Ἀγγέλων αἱ δυνάμεις ἐξίσταντο λέγουσαι· Ὡ τοῦ θαύματος! ὁ Κριτὴς κρίνεται, και πάσχει θέλων διὰ τὴν τοῦ Κόσμου σωτηρίαν και ἀνάπλασιν.

Ἀπόστιχα τὰ κατ' Ἀλφάβητον Ἀναστάσιμα

Δόξα... Καὶ νῦν... Ἦχος δ'

Ὁ συμμαχήσας Κύριε τῷ πραοτάτῳ Δαυὶδ τῷ πιστῷ ἡμῶν ὑποτάξαι τὸν ἀλλόφυλον Βασιλεῖ συμπολέμησον, καὶ τῷ ὄπλῳ τοῦ Σταυροῦ κατάβαλε τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, δεῖξον εὐσπλαγγνε εἰς ἡμᾶς τὰ ἀρχαῖα ἐλέη σου καὶ γνώτωσαν ἀληθῶς ὅτι σὺ εἶ Θεὸς καὶ ἐν σοὶ πεποιθότες νικῶμεν πρεσβευούσης συνήθως τῆς ἀχράντου σου Μητρὸς δωρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἀπολυτίκιον Ἦχος πλ. α' ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

Θεοτόκε Παρθένε, χαῖρε κεχαριτωμένη Μαρία, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ, εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου, ὅτι Σωτῆρα ἔτεκες τῶν ψυχῶν ἡμῶν. (ἐκ β')

Καὶ τοῦ Σταυροῦ Ἦχος α'

Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, νίκας τοῖς Βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος καὶ τὸ σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ σου πολίτευμα. (Ἄπαξ)

Καὶ ἡ λοιπὴ, Ἀκολουθία τῆς, Ἀγρυπνίας.

ΤΗ ΚΥΡΙΑΚῃ ΠΡΩΪ

Εἰς τὸν Ὁρθρον

Μετὰ τὸν Ἐξάψαλμον εἰς τό, Θεὸς Κύριος Ἀπολυτίκιον Ἀναστάσιμον τὸ τοῦ τυχόντος Ἦχου.

Δόξα... Ἦχος α'

Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, νίκας τοῖς Βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος καὶ τὸ σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ σου πολίτευμα.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοὶ Παρθένε τὸ Χαῖρε, σὺν τῇ φωνῇ ἐσαρκούτο ὁ τῶν ὅλων Δεσπότης· ἐν σοὶ τῇ ἀγία κιβωτῷ, ὡς ἔφη ὁ δίκαιος Δαυὶδ, ἐδείχθης πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν, βαστάσασα τὸν Κτίστην σου. Δόξα τῷ ἐνοικήσαντι ἐν σοί, δόξα τῷ προελθόντι ἐκ σοῦ, δόξα τῷ ἐλευθερώσαντι ἡμᾶς διὰ τοῦ τόκου σου.

Εἶτα ἡ συνήθης Στιχολογία, εἰς ἣν λέγομεν Καθίσματα Ἀναστάσιμα.

Μετὰ δὲ τὸν Πολυέλεον τὸ παρὸν

Κάθισμα τοῦ Σταυροῦ

Ἦχος πλ. δ'

Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

Ἐν Παραδείσῳ μὲν τὸ πρῖν, ξύλω ἐγύμνωσεν, ἐπὶ τῇ γεύσει ὁ ἐχθρὸς, εἰσφέρων νέκρωσιν, τοῦ Σταυροῦ δὲ τὸ ξύλον, τῆς ζωῆς τὸ ἔνδυμα, ἀνθρώποις φέρον ἐπάγη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ Κόσμος ὅλος ἐπλήσθη πάσης χαρᾶς, ὃν ὀρώντες προσκυνούμενον, Θεῷ ἐν πίστει λαοὶ συμφώνως ἀνακράζωμεν, πλήρης δόξης ὁ οἶκος αὐτοῦ.

Οἱ Ἀναβαθμοὶ τοῦ Ἦχου καὶ τὸ ἐνδιάτακτον Ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον.

Μετὰ δὲ τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ... καὶ τὸν Ν' ψάλλομεν τὰ Ἰδιόμελα ταῦτα.

Δόξα... Ἦχος πλ. δ'

Τῆς μετανοίας ἀνοιξόν μοι πύλας Ζωοδότα· ὀρθρίζει γὰρ τὸ πνεῦμά μου πρὸς Ναὸν τὸν ἅγιόν σου, ναὸν φέρον τοῦ σώματος ὅλον ἐσπιλωμένον· Ἄλλ' ὡς οἰκτίρμων κάθαρον εὐσπλάγγνῳ σου ἐλέει.

Καὶ νῦν... Ὅμοιον

Τῆς σωτηρίας εὐθυνόν μοι τρίβους Θεοτόκε· αἰσχυραῖς γὰρ κατερρύπωσα τὴν ψυχὴν ἀμαρτίαις, ὡς ῥαθύμως τὸν βίον μου ὅλον ἐκδαπανήσας, ταῖς σαῖς πρεσβείαις ῥῦσαί με, πάσης ἀκαθαρσίας.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεός...

Ἦχος πλ. β'

Τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων μοι δεινῶν ἐννοῶν ὁ τάλας, τρέμω τὴν φοβερὰν ἡμέραν τῆς Κρίσεως, ἀλλὰ

θαρρῶν εἰς τὸ ἔλεος τῆς εὐσπλαγχνίας σου ὡς ὁ Δαυὶδ βοῶ σοι· Ἐλέησόν με ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος.

Οἱ Κανόνες, ὁ Αναστάσιμος ὁ Σταυροαναστάσιμος, τῆς Θεοτόκου εἰς ἠ' καὶ ὁ ἐφεξῆς Κανὼν τοῦ Σταυροῦ εἰς ἠ'.

Ποίημα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου.

ᾠδὴ α' Ἦχος α'

Ἀναστάσεως ἡμέρα [ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ](#)

Πανηγύρεως ἡμέρα, τῇ Ἐγέρσει Χριστοῦ θάνατος φροῦδος ὄφθη, ζωῆς ἀνέτειλεν αὐγή, ὁ Ἀδάμ ἐξαναστάς χορεύει χαρᾶ· διὸ ἀλαλάζωμεν ἐπινίκιον ἄδοντες.

Προσκυήσεως ἡμέρα τοῦ τιμίου Σταυροῦ δεῦτε πρὸς τοῦτον πάντες· τῆς γὰρ Ἐγέρσεως Χριστοῦ, τὰς αὐγὰς φωτοβολῶν, προτίθεται νῦν· Αὐτὸν ἀσπασώμεθα ψυχικῶς ἀγαλλόμενοι.

Ἐπιφάνηθι ὁ μέγας, τοῦ Κυρίου Σταυρός, δεῖξόν μοι ὄσιν θείαν, τῆς ωραιότητός σου νῦν ἄξιον προσκυνητὴν, αἰνέσεώς σου· καὶ γὰρ ὡς ἐμψύχω σοι, καὶ φωνῶ, καὶ προσπτύσσομαι.

Αἰνεσάτωσαν συμφώνως, οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ὅτι πρόκειται πᾶσιν, ὁ παμμακάριστος Σταυρός, ᾧ παγεῖς σωματικῶς, ἐτύθη Χριστός· Αὐτὸν ἀσπασώμεθα, ψυχικῶς ἀγαλλόμενοι.

Δόξα...

Τριάς τοῖς χαρακτηῆσιν, ᾧ Μονὰς τῇ μορφῇ, Πάτερ, Υἱὲ καὶ Πνεῦμα, ἡ ὁμοδύναμος Ἐνὰς ἐν βουλῇ καὶ θελήσει, καὶ κράτους ἀρχή, τὸν Κόσμον σου φύλαττε, τὴν εἰρήνην βραβεύουσα.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Πεῖραν ὄλωσ ἡ Παρθένος, μὴ εἰδυῖα ἀνδρός, ἄσπορον τίκεις βρέφος, ἄχραντον φέρεις τοκετόν, τὸν τῶν ὄλων ποιητὴν, Χριστὸν τὸν Θεόν· Αὐτὸν ἐκδυσώπησον εἰρηνεῦσαι τὰ σύμπαντα.

Καταβασία

Εἰς Ἦχον καὶ Εἰρμὸν τὸν αὐτὸν [ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ](#)

Ὁ θεϊότατος προετύπωσε πάλαι Μωσῆς, ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, διαβιβάσας Ἰσραὴλ, τῷ Σταυρῷ σου τὴν ὑγρὰν, τῇ ῥάβδῳ τεμών, ᾧδὴν σοι ἐξόδιον, ἀναμέλων Χριστέ ὁ Θεός.

ᾠδὴ γ'

Δεῦτε πόμα πίνωμεν καινὸν [ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ](#)

Δεῦτε ἄσμα ἄσωμεν καινόν, τὴν κατάλυσιν Ἰδοῦ πανηγυρίζοντες· ἐκ γὰρ τοῦ τάφου Χριστός, ἀνέστη τὸν θάνατον ἐλών, καὶ σώσας τὰ σύμπαντα.

Δεῦτε ἀρυσώμεθα πιστοὶ οὐκ ἐκ κρήνης βρυούσης ὕδωρ φθειρόμενον, ἀλλὰ πηγὴν φωτισμοῦ, Σταυροῦ προσκυνήσει τοῦ Χριστοῦ, ἐν ᾧ καὶ καυχώμεθα.

Πάλαι ὄν ἐτύπου Μωϋσῆς ταῖς παλάμαις Σταυρόν σου νῦν προσπτυσσόμενοι, τὸν νοητὸν Ἀμαλήκ τροπούμεθα Δέσποτα Χριστέ, δι' οὗ καὶ σεσώσμεθα.

Ὅμμασι καὶ χεῖλεσιν ἀγνοῖς, ἀνακρούοντες μέλος ἀγαλλιᾶσεως τὸν τοῦ Κυρίου Σταυρόν χαρᾶ προσκυνήσωμεν πιστοί, κροτοῦντες ἐν ἄσμασι.

Δόξα...

Ἐνα ὑποστάσει τρισὶ Θεὸν ἄναρχον σέβω μὴ διαιρούμενον τῇ τῆς οὐσίας μορφῇ, Πατέρα, Υἱὸν καὶ Πνεῦμα ζῶν, ἐν οἷς βεβαπτίσμεθα.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Ἐν βάτῳ Μωσῆς σου τυπικῶς τὸ μυστήριον πάλαι Σεμνὴ ἐώρακεν· ὡς γὰρ ἐκείνην ἡ φλόξ, τὸ πῦρ τῆς Θεότητος τὴν σὴν, νηδὺν οὐ κατέφλεξεν.

Καταβασία [ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ](#)

«Στερέωσον Δέσποτα Χριστέ, τῷ Σταυρῷ σου ἐν πέτρα με τῇ τῆς πίστεως μὴ σαλευθῆναι τὸν νοῦν, ἐχθροῦ προσβολαῖς τοῦ δυσμενοῦς· μόνος γὰρ εἶ ἅγιος».

Καθίσματα Σταυρώσιμα

Ἦχος πλ. β'

Ὁ Σταυρός σου Κύριε ἡγίασται· ἐν αὐτῷ γὰρ γίνονται ἰάματα τοῖς ἀσθενοῦσιν ἐν ἀμαρτίαις· δι' αὐτοῦ σοὶ προσπίπτομεν, Ἐλέησον ἡμᾶς.

Στίχ. Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Σήμερον τὸ Προφητικὸν πεπλήρωται λόγιον· ἰδοὺ γὰρ προσκυνοῦμεν εἰς τὸν τόπον οὗ ἔστησαν οἱ πόδες σου Κύριε, καὶ ξύλου σωτηρίας γευσάμενοι τῶν ἐξ ἀμαρτίας παθῶν ἐλευθερίας ἐτύχομεν πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου μόνε φιλάνθρωπε.

Δόξα...

Μόνον ἐπάγη τὸ ξύλον Χριστὲ τοῦ Σταυροῦ σου, τὰ θεμέλια ἐσαλεύθησαν τοῦ θανάτου Κύριε· ὄν γὰρ κατέπεε πόθῳ ὁ Ἄδης ἀπέλυσε τρόμφ, ἔδειξας ἡμῖν τὸ σωτήριόν σου Ἄγιε καὶ δοξολογοῦμέν σε Υἱὲ Θεοῦ, Ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Θεοτόκε Παρθένε ἰκέτευε τὸν Υἱόν σου τὸν ἐκουσίως προσπαγέντα ἐν Σταυρῷ καὶ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὡδὴ δ'

Ἐπὶ τῆς θείας φυλακῆς ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

Ἴδου ἀνέστη ὁ Χριστός, ταῖς Μυροφόροις Γυναίξιν, Ἄγγελος φησὶ μὴ θρηνεῖτε πορευθεῖσαι εἶπατε, τοῖς Ἀποστόλοις· Χαίρετε, σήμερον σωτηρία τῷ Κόσμῳ, ἡ τυραννὶς τοῦ ἐχθροῦ, θανάτῳ λέλυται.

Τοῦ ζωηφόρου σου Σταυροῦ, τὴν προσκυνήσιμον χαρὰν σήμερον Χριστὲ ὑπαντῶντες προπομπὴν ποιούμεθα τοῦ παναγίου Πάθους σου, εἰς σωτηρίαν τοῦ Κόσμου, ἐναπειργάσω Σωτήρ, ὡς παντοδύναμος.

Σήμερον γίνεται χαρὰ, ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, ὅτι τοῦ Σταυροῦ τὸ σημεῖον, Κόσμῳ ἐμφανίζεται, Σταυρὸς ὁ τρισμακάριστος· οὗτος γὰρ προτεθεὶς ἀναβλύζει, τοῖς προσκυνοῦσιν αὐτόν, χάριν ἀένναν.

Τί σοι προσάξωμεν Χριστὲ; ὅτι τὸν τίμιον Σταυρὸν δέδωκας ἡμῖν προσκυνῆσαι ἐν ᾧ τὸ πανάγιον κατεκενώθη Αἷμά σου· ᾧ καὶ ἡ Σὰρξ σου ἤλοις ἐπάγη, ὃν ἀσπαζόμενοι νῦν, εὐχαριστοῦμέν σοι.

Δόξα...

Μιᾶς Θεότητος ὕμνῳ τρεῖς ὑποστάσεις ἀμερῶς φύσεως ἀπλῆς δογματίζων, τὸν Πατέρα ἄναρχον, Υἱὸν καὶ Πνεῦμα ἅγιον, σύνθρονον Κυριότητα μίαν, ὁμοβασίλειον ἐν κράτος αἰδίων.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Μόνη ἐφάνης γυναικῶν, χρῆμα πανθαῦμαστον Ἀγνή, πρᾶγμα φοβερὸν· τὴν γὰρ φύσιν, σὺ ἐκαινοτόμησας ἄνευ σπορᾶς κυήσασα, μείναςα πάλιν ὡς πρὶν Παρθένος· ὁ γεννηθεὶς γὰρ ἐκ σοῦ Θεὸς ἐστὶν ἀληθής.

Καταβασία ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

«Ἐπὶ Σταυροῦ σε Δυνατὲ φωστήρ ὁ μέγας κατιδὼν τρόμφ ἐπαρθεὶς τὰς ἀκτῖνας συνέστειλεν ἔκρυψε, πᾶσα δὲ Κτίσις ὕμνησεν, ἐν φόβῳ τὴν σὴν μακροθυμίαν· καὶ γὰρ ἐπλήσθη ἡ γῆ, τῆς σῆς αἰνέσεως».

Ὡδὴ ε'

Ὅρθρίσωμεν ὄρθρου βαθέος ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

Ἀνέτειλας ἀπὸ τοῦ τάφου ἄδυτον φάος τῷ Κόσμῳ ἀστράπτων τὴν ἀφθαρσίαν, ἐκμειώσας Κύριε, θανάτου τὴν κατήφειαν, ἐκ τῶν περάτων ὡς εὐσπλαγχνος.

Προσέλθωμεν κεκαθαρμένοι τῇ ἐγκρατεῖα θερμῶς, προσπτυσσόμενοι ἐν αἰνέσει, Ξύλον τὸ πανάγιον ἐν ᾧ Χριστὸς σταυρούμενος ἔσωσε Κόσμον ὡς εὐσπλαγχνος.

Χορεύουσιν ἐν εὐφροσύνῃ Ἀγγέλων τάξεις σήμερον Σταυροῦ σου τῇ προσκυνήσει· ἐν αὐτῷ γὰρ τέθραυκας, τὰς τῶν δαιμόνων φάλαγγας, σώσας Χριστὲ τὸ ἀνθρώπινον.

Παράδεισος ἄλλος ἐγνώσθη, ἡ Ἐκκλησία ὡς πρὶν, ξύλον ἔχουσα ζωηφόρον, τὸν Σταυρὸν σου Κύριε, ἐξ οὗ διὰ προσψαύσεως, ἀθανασίας μετέχομεν.

Δόξα...

Συνάναρχα τρία δοξάζω μιᾶς οὐσίας Θεὸν τὸν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Πνεῦμα φῶς ἐν τριλαμπέστατον, ὁμοκρατὲς βασίλειον, ἐν ἀσυγχύτῳ ταυτότητι.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Ἐκήσας φύσεως νόμῳ, ἀλλ' ὑπὲρ νόμον· σοῦ γὰρ μόνης ἄσπορος ἢ λοχεία φρικτὸς καὶ νοοῦμενος, ὁ τρόπος καὶ λεγόμενος, τοῦ τοκετοῦ σου Πανάμωμε.

Καταβασία ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

«Ὁρθρίζοντες σὲ ἀνυμνοῦμεν, Σωτὴρ τοῦ Κόσμου εἰρήνην, εὐράμενοι τῷ Σταυρῷ σου, δι' οὗ ἀνεκαίνισας, τὸ γένος τὸ ἀνθρώπινον, φῶς πρὸς ἀνέσπερον ἄγων ἡμᾶς».

Ῥδὴ ς'

Κατῆλθες ἐν τοῖς κατωτάτοις ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

Ἀνέστης τὸν θάνατον θραύσας Χριστέ, ὥσπερ μέγας Βασιλεὺς, ἐκ τῶν τοῦ Ἄδου ταμείων, ἀνακαλέσας ἡμᾶς, εἰς ἀπόλαυσιν Βασιλείας οὐρανῶν, εἰς γῆν ἀθανασίας.

Κροτοῦντες ἐν ἄσμασι θείοις πιστοί, ἀλαλάξωμεν Θεῷ τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου κατασπαζόμενοι· ἀγιότητος ἀναβλύζει γὰρ πηγὴν, πᾶσι τοῖς ἐν τῷ Κόσμῳ.

Πληροῦται ἡ ἄσματογράφος φωνή· προσκυνοῦμεν γὰρ ἰδοὺ τῶν ἀχράντων ποδῶν σου, τὸ ὑποπόδιον Παντοδύναμη, τὸν Σταυρὸν σου τὸν σεπτόν, τὸ τριπόθητον ξύλον.

Ὁ εἶδε ξύλον τῷ σῶ ἄρτῳ βληθὲν Προφητῶν ὁ θρηνητὴς τὸν Σταυρὸν σου οἰκτίρμον, κατασπαζόμενοι, ἀνυμνοῦμέν σου τὰ δεσμὰ καὶ τὴν ταφήν, λόγχην τε καὶ τοὺς ἥλους.

Ἐπ' ὧμων ὄν περ κατεδέξω Χριστέ, φέρειν ἅγιον Σταυρὸν, καὶ ἐν τούτῳ ἀρθῆναι, καὶ σταυρωθῆναι σαρκὶ προσπτυσσόμενοι, κομιζόμεθα ἰσχὺν κατ' ἐχθρῶν ἀοράτων.

Δόξα...

Μονάδα τρισὶ χαρακτῆρσιν ὑμῶν, καὶ Τριάδα ἐν μιᾷ, φύσει προσκυνουμένην, Θεὸν τὰ τρία ὁμοῦ, φῶς τρισήλιον τὸν Πατέρα καὶ Υἱόν, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Θαυμάτων τὸ μέγιστον θαῦμα ἐν σοὶ ὦφθη ἄσπιλε Ἀμνάς· τὸν γὰρ αἶροντα Κόσμου τὴν ἀμαρτίαν, Ἀμνὸν ἀπεκύησας, ὃν δυσώπει ἐκτενῶς, ὑπὲρ τῶν σὲ ὑμνούντων.

Καταβασία ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

«Τὸν τύπον τοῦ θείου Σταυροῦ Ἰωνᾶς ἐν κοιλίᾳ τοῦ κήτους, τεταμέναις παλάμαις, προδιεχάραξε καὶ ἀνέθορε σεσωσμένος τοῦ θηρὸς τῇ δυνάμει σου Λόγε».

Κοντάκιον

Αὐτόμελον Ἦχος βαρὺς ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

Οὐκέτι φλογίνη ρομφαία φυλάττει τὴν πύλην τῆς Ἐδέμ· αὐτῇ γὰρ ἐπῆλθε παράδοξος σβέσις τὸ ξύλον τοῦ Σταυροῦ, θανάτου τὸ κέντρον, καὶ Ἄδου τὸ νίκος ἐλήλαται, ἐπέστης δὲ Σωτὴρ μου βοῶν τοῖς ἐν Ἄδι· Εἰσάγεσθε πάλιν εἰς τὸν Παράδεισον.

Ὁ Οἶκος

Τρεῖς σταυροὺς ἐπήξατο ἐν Γολγοθᾷ ὁ Πιλάτος, δύο τοῖς ληστεύσασιν, καὶ ἓνα τοῦ Ζωοδότου, ὃν εἶδεν ὁ Ἄδης, καὶ εἶπε τοῖς κάτω· ὦ λειτουργοί μου καὶ δυνάμεις μου τίς ὁ ἐμπήξας ἦλον τῇ καρδίᾳ μου; ξυλίνη με λόγχῃ ἐκέντησεν ἄφνω καὶ διαρρήσομαι, τὰ ἔνδον μου πονῶ, τὴν κοιλίαν μου ἀλγῶ, τὰ αἰσθητήριά μου, μαιμάσσει τὸ πνεῦμά μου, καὶ ἀναγκάζομαι ἐξερευῆσθαι τὸν Ἀδὰμ καὶ τοὺς ἐξ Ἀδὰμ, ξύλῳ δοθέντας μοι· ξύλον γὰρ τούτους εἰσάγει πάλιν εἰς τὸν Παράδεισον.

Συναξάριον

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Κυριακῇ τρίτῃ τῶν Νηστειῶν, τὴν Προσκύνησιν ἐορτάζομεν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

Στίχοι

Τὸν Σταυρὸν γῆ σύμπασα προσκυνησάτω,
Δι' οὗ περ ἔγνωκε σὲ προσκυνεῖν, Λόγε.

Τῇ αὐτοῦ δυνάμει, Χριστέ ὁ Θεός, καὶ ἡμᾶς τῶν τοῦ πονηροῦ διαφύλαξον ἐπηρειῶν, καὶ τὰ θεῖά σου Πάθη, καὶ τὴν ζωηφόρον Ἀνάστασιν προσκυνῆσαι ἀξίωσον, τὸ τεσσαρακονθήμερον εὐμαρῶς διανύσαντας στάδιον, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς ὡς ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Ῥδὴ ζ'

Ὁ Παῖδας ἐκ καμίνου ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

Ἀνέστης ἐκ τοῦ τάφου τριήμερος, ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριε, Ἄδου πυλωρούς, πατάξας θεία δυνάμει, καὶ τοὺς πάλαι ἐγείρας Προπάτορας, ὁ μόνος εὐλογητὸς τῶν Πατέρων Θεός, καὶ ὑπερένδοξος.

Τῆ λύρα τῶν ἀσμάτων χορεύοντες, ἀγαλλιασώμεθα, σήμερον λαοὶ τῆ τοῦ Σταυροῦ προσκυνήσει, τὸν ἐν τούτῳ παγέντα Χριστὸν δοξάζοντες, τὸν μόνον εὐλογητὸν τῶν Πατέρων Θεόν, καὶ ὑπερένδοξον.

Ὁ δείξας τὸ θνητότητος ὄργανον ζωῆς ἐργαστήριον, Κόσμῳ ἀσπαστόν, τὸν σὸν Σταυρὸν Πανοικτίρμον, τοὺς αὐτὸν προσκυνοῦντας ἀγίασον· ὁ μόνος εὐλογητὸς τῶν Πατέρων Θεὸς καὶ ὑπερένδοξος.

Ὁ μόνος ἐλεήμων καὶ εὐσπλαγχνος, φώτισον ἀγίασον, μόνε Ἰησοῦ, τοὺς προσκυνοῦντάς σου πιστῶς, τὸν Σταυρὸν καὶ τὰ θεία Παθήματα, ὁ μόνος εὐλογητὸς τῶν Πατέρων Θεός, καὶ ὑπερένδοξος.

Δόξα...

Μονάδα ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν, ὕμνῳ τὴν Θεότητα· φῶς γὰρ ὁ Πατήρ, φῶς ὁ Υἱός, φῶς τὸ Πνεῦμα τοῦ φωτὸς ἀμεροῦς διαμένοντος ἐνότητι φυσικῇ, καὶ ἀκτίσι τρισὶ προσώπων λάμποντος.

Καὶ νῦν... Θεοδοκίον

Τὸ πάντων Προφητῶν πολυῶνον, σὺ ὑπάρχεις κήρυγμα· πύλη γὰρ Θεοῦ, στάμνος χρυσῆ γῆ ἀγία ἀνεδείχθης, Παρθένε Θεόνυμφε, κήσασα ἐν σαρκὶ Ἰησοῦν τὸν Χριστόν, τῶν Πατέρων Θεὸν καὶ ὑπερένδοξον.

Καταβασία ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

«Φλογώσεως ὁ Παῖδας ῥυσάμενος σάρκα προσλαβόμενος, ἦλθεν ἐπὶ γῆς καὶ Σταυρῷ προσηλωθεὶς, σωτηρίαν ἡμῖν ἐδώρησατο, ὁ μόνος εὐλογητὸς τῶν Πατέρων Θεός, καὶ ὑπερένδοξος».

Ῥδὴ η'

Αὕτη ἡ κλητὴ, καὶ ἀγία ἡμέρα ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

Μύρα ἐν χερσὶ, τί κατέχετε ὄλωσ; τίνα δὲ ἐκζητεῖτε; νῦν ὁ φανεὶς Νεανίας ἐν τῷ τάφῳ βοᾷ· Ἐξανέστη ὁ Χριστός, καὶ Θεὸς ἡμῶν, ἀναστήσας φύσιν βροτῶν Ἄδου κευθμώνων.

Χαίροις τὸ τρισόλβιον ξύλον καὶ θεῖον, Σταυρὲ φῶς τοῖς ἐν σκότει, ὁ τετραπέρατον Κόσμον, τῆ ἐλλάμψει τῆ σῆ, τῆς Ἐγέρσεως Χριστοῦ προδεικνύς τὰς ἀνάγας, ἀξίωσον πάντας πιστοῦς, φθάσαι τὸ Πάσχα.

Ταύτη τῆ ἡμέρα, μυρίζει τὰ μύρα, τῆς θείας μυροθήκης, τὸ ζωομύριστον ξύλον, ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ, ὁσφρανθῶμεν τῆς αὐτοῦ θεοπνεύστου ὁσμῆς, αὐτὸν προσκυνοῦντες, πιστῶς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Δεῦρο Ἐλισσαῖε, Προφήτα εἶπε ἐμφανῶς· τί τὸ ξύλον ἐκεῖνο, ὃ εἰς τὸ ὕδωρ καθῆκες; ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ βάθους τῆς φθορᾶς ἀνελκύσθημεν αὐτὸν προσκυνοῦντες, πιστῶς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Πάλαι Ἰακώβ, προτυπῶν τὸν Σταυρὸν σου Χριστέ, Ἰωσήφ προσεκύνει, τῆς θείας ράβδου τὸ ἄκρον σκῆπτρον ταύτην φρικτόν, βασιλείας τε τῆς σῆς προορώμενος, ὃν νῦν προσκυνοῦμεν, πιστῶς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱόν, καὶ ἅγιον Πνεῦμα.

Μίαν ἐν τρισὶ, χαρακτῆρσιν οὐσίαν, δοξάζω ἀσυγχύτως μονοπροσώπως τὰ τρία, οὐδὲ τέμνω μορφῇ τὸν Πατέρα καὶ Υἱόν σὺν τῷ Πνεύματι· εἷς γὰρ ἐπὶ πάντων Θεός εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καὶ νῦν... Θεοδοκίον

Μόνη ἐν μητράσιν ἐδείχθης παρθένος, Θεόνυμφε Μαρία, ἄνευ ἀνδρὸς τετοκυῖα τὸν Σωτῆρα Χριστόν, τῆς ἀγγελίας τὴν σφραγίδα φυλάξασα· Σὲ μακαριοῦμεν, πιστοὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Αἰνοῦμεν εὐλογοῦμεν, καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Καταβασία ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

«Χεῖρας ἐν τῷ λάκκῳ βληθεὶς τῶν λεόντων ποτέ, ὁ μέγας ἐν Προφήταις, σταυροειδῶς ἐκπετάσας, Δανιὴλ ἀβλαβῆς ἐκ τῆς τούτων καταβρώσεως σέσωσται, εὐλογῶν Χριστόν τὸν Θεὸν εἰς τοὺς αἰῶνας».

Ῥδὴ θ'

Φωτίζου φωτίζου ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

Ἐν τάφῳ κατῆλθες ὁ ζωοδότης καὶ Θεός, καὶ συνέτριψας πάντα κλεῖθρά τε καὶ τοὺς μοχλοὺς, καὶ τοὺς νεκροὺς ἐξανέστησας. Δόξα τῆ σῆ Ἐγέρσει βοῶντας· Χριστέ Σωτῆρ παντοδύναμε.

Ὁ τάφος ζῶν μοι Χριστέ ἀνέβλυσεν ὁ σός· ὁ κρατῶν τῆς ζωῆς γάρ, ἐπιστὰς ἐβόησας τοῖς κατοικοῦσιν ἐν μνήμασιν· οἱ ἐν δεσμοῖς, λύθητε· ἐγὼ γὰρ τοῦ Κόσμου λύτρον ἐλήλυθα.

Ἐν ὕμνοις σκιρτάτω πάντα τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ τὸ ὁμώνυμον ξύλον, τοῦ Σταυροῦ θεώμενα, κατασπαζόμενον σήμερον, οὗ ὁ Χριστὸς ὕψωσε τὴν κάραν ὡς προφητεύει ὁ θεῖος Δαυὶδ.

Ἐν ξύλῳ τεθνήξας ξύλον σε, εὐρηκα ζωῆς, χριστοφόρε Σταυρέ μου φυλακτῆρ μου ἄρρηκτε, κατὰ δαιμόνων ἰσχὺς κραταία, σὲ προσκυνῶν σήμερον κραυγάζω· Ἀγίασόν με τῇ δόξῃ σου.

Εὐφραίνου ἀγάλλου, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ τὸ τρισόλβιον ξύλον προσκυνούσα σήμερον, τοῦ παναγίου Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, ᾧ λει τουργεῖ, τάγματα Ἀγγέλων, καὶ μετὰ φόβου παρίστανται.

Δόξα...

Τριάδα προσώποις, Μονάδα φύσει προσκυνῶ, σὲ Θεότης ἀγία, τὸν Πατέρα, καὶ τὸν Υἱὸν σὺν τῷ ἀγίῳ τε πνεύματι, μίαν ἀρχὴν, μίαν βασιλείαν τὴν τῶν ἀπάντων δεσπόζουσαν.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Τὸ ὄρος τὸ μέγα, ἐν ᾧ κατώκησε Χριστὸς σὺ ὑπάρχεις Παρθένε ὡς Δαυὶδ ὁ θεῖος βοᾷ, δι' ἧς ἡμεῖς, ἀνυψώθημεν πρὸς οὐρανόν, υἰοθετηθέντες, τῷ Πνεύματι παμμακάριστε.

Καταβασία ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

«Ὡ Μῆτερ Παρθένε, καὶ Θεοτόκε ἀψευδής, ἡ τεκοῦσα ἀσπόρως, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, τὸν ἐν Σταυρῷ ὑψωθέντα σαρκί, σὲ οἱ πιστοί, ἅπαντες ἀξίως, σὺν τούτῳ νῦν μεγαλύνομεν».

Ἐξαποστειλᾶριον

Τὸ Ἐωθινὸν Ἀναστάσιμον

Καὶ τοῦ Σταυροῦ

Τοῖς Μαθηταῖς ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

Σταυρὸν Χριστοῦ τὸν τίμιον, σήμερον προτεθέντα ἰδόντες προσκυνήσωμεν, καὶ πιστῶς εὐφρανθῶμεν, κατασπαζόμενοι πόθῳ, τὸν ἐν τούτῳ θελήσει, σταυρωθέντα αἰτούμενοι, Κύριον ἀξιῶσαι, πάντας ἡμᾶς, τὸν Σταυρὸν τὸν τίμιον προσκυνῆσαι, καὶ φθάσαι τὴν Ἀνάστασιν, πάντας ἀκατακρίτους.

Θεοτοκίον, Ὅμοιον

Τὸ ξύλον ἐν ᾧ Πάνσεμνε τὰς ἀχράντους παλάμας, ὑπὲρ ἡμῶν ἐξέτεινε, προσπαγεῖς ὁ Υἱός σου, νῦν εὐσεβῶς προσκυνούμεν, δὸς ἡμῖν τὴν εἰρήνην, καὶ τὰ κοσμοσωτήρια, φθάσαι πάνσεπτα Πάθη, καὶ τὴν λαμπράν, καὶ κοσμοχαρμόσυνον προσκυνῆσαι, τοῦ Πάσχα κυριώνυμον καὶ φωσφόρον ἡμέραν.

Εἰς τοὺς Αἴνους

Ἴστῶμεν Στίχους η' καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Ἀναστάσιμα τῆς Ὀκτωῆχου, δ', καὶ τοῦ Σταυροῦ Προσόμοια, γ' δευτεροῦντες τὸ α'.

Ἦχος δ'

Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσιν ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

Ἐν φωναῖς ἀλαλάζωμεν, ἐν ᾠδαῖς μεγαλύνωμεν, τὸν Σταυρὸν τὸν τίμιον, ἀσπαζόμενοι, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐκβοήσωμεν· Σταυρὲ πανσεβάσμιε, καθαγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα, τῇ δυνάμει σου, καὶ παντοίας ἐκ βλάβης ἐναντίων, διατήρησον ἀτρώτους τοὺς εὐσεβῶς προσκυνούντας σε. **(Δίς)**

Στίχ. Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Προσελθόντες ἀρύσατε, μὴ κενούμενα νάματα, τοῦ Σταυροῦ τῇ χάριτι, προερχόμενα, ἰδοὺ προκείμενον βλέποντες τὸ Ξύλον τὸ ἅγιον, χαρισμάτων τὴν πηγὴν ἀρδομένην τῷ Αἵματι καὶ τῷ ὕδατι τοῦ Δεσπότη τῶν ὅλων, τοῦ ἐν τούτῳ, ἐκουσίως ὑψωθέντος καὶ τοὺς βροτοὺς ἀνυψώσαντος.

Στίχ. Ὁ δὲ Θεὸς ἡμῶν πρὸ αἰώνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς.

Ἐκκλησίας ἐδραῖωμα, βασιλέων κραταῖωμα μοναζόντων καύχημα καὶ διάσωσμα, σὺ εἶ Σταυρὲ πανσεβάσμιε, διὸ προσκυνούντες σε, καὶ καρδίας καὶ ψυχὰς, φωτιζόμεθα σήμερον, θείᾳ χάριτι, τοῦ ἐν σοὶ προσπαγέντος, καὶ τὸ κράτος, τοῦ δολίου καθελόντος καὶ τὴν ἀρὰν ἀφανίσαντος.

Δόξα ...

Ἰδιόμελον τοῦ Τριφδίου

Ἦχος πλ. δ'

Τὴν ὑψηλόφρονα γνώμην τῶν κακίστων Φαρισαίων ὁ πάντων Κύριος παραβολικῶς ἐκφεύγειν ταύτην ἐδίδαξε καὶ μὴ ὑψηλοφρονεῖν, παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, πάντας ἐπαίδευσεν ὑπογραμμὸς καὶ τύπος ὁ αὐτὸς γενόμενος, μέχρι Σταυροῦ καὶ θανάτου, ἑαυτὸν ἐκένωσεν. Εὐχαριστοῦντες οὖν σὺν τῷ Τελῶνῃ εἶπωμεν, ὁ παθὼν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ ἀπαθῆς διαμείνας Θεὸς τῶν παθῶν ἡμᾶς ρῦσαι, καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον ΤΟ ΑΚΟΥΤΕ

Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις, Θεοτόκε Παρθένε· διὰ γὰρ τοῦ ἐκ σοῦ σαρκωθέντος, ὁ Ἄδης ἠχμαλώτισται, ὁ Ἀδὰμ ἀνακέκληται, ἡ κατὰρα νενέκρωται, ἡ Εὐὰ ἠλευθέρωται, ὁ θάνατος τεθανάτωται, καὶ ἡμεῖς ἐξωποιοήθημεν· διὸ ἀνυμνοῦντες βοῶμεν· Εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ οὕτως εὐδοκήσας, δόξα σοι.

Δοξολογία μεγάλη

Ψαλλομένης δὲ τῆς Δοξολογίας ταύτης ἀλλάσσει ὁ Ἱερεὺς τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ λαβὼν θυμιατὸν θυμῶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν καὶ τὸν Σταυρὸν· εἶθ' οὕτω λαμβάνει αὐτὸν μετὰ δίσκου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ σὺν τῇ θήκῃ καὶ ἐξέρχεται ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ Βήματος προπορευομένων αὐτοῦ λαμπάδων καὶ θυμιατοῦ καὶ ἀπέρχεται εἰς τὰς βασιλικὰς πύλας, Τελεσθείσης δὲ τῆς Δοξολογίας, καὶ τοῦ Τρισαγίου, λέγει ὁ Ἱερεὺς· Σοφία, ὀρθοὶ καὶ ἡμεῖς ψάλλομεν τὸ Τροπάριον, Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου ... ἐκ τρίτου, καὶ εἰσοδεῦει ὁ Ἱερεὺς, φέρων τὸν τίμιον Σταυρὸν ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν. κἀκεῖσε προευντυπισθέντος τοῦ τετραπόδου, τίθεται ἐπάνω αὐτοῦ ὁ τίμιος Σταυρὸς.

Εἶτα ψάλλομεν τὸ παρὸν

Τροπάριον ἐκ γ'

Ἦχος πλ. β'

Τὸν Σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν Δέσποτα, καὶ τὴν ἁγίαν σου Ἀνάστασιν δοξάζομεν.

Ἀνοιχθείσης δὲ τῆς θήκης, ἄρχεται προσκυνῶν ὁ Προεστῶς καὶ ὁ Ἱερεὺς, βάλλοντες μετανοίας γ', κατενώπιον τοῦ τιμοῦ Σταυροῦ, καὶ μετὰ τὸ ἀσπάσασθαι, πάλιν βάλλουσι μετάνοιαν ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς Χορούς, πρὸς μίαν. Εἶθ' οὕτως ἄρχονται οἱ Ἀδελφοί, προσκυνοῦντες δύο δύο κατὰ τάξιν. Προσκυνούντων δὲ τῶν Ἀδελφῶν ψάλλομεν τὰ Ἰδιόμελα ταῦτα.

Ποίημα Λέοντος Δεσπότη

Ἦχος β'

Δεῦτε πιστοὶ τὸ ζωοποιὸν Ἐϋλον προσκυνήσωμεν, ἐν ᾧ Χριστὸς ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης ἐκουσίως χεῖρας ἐκτείνας ὑψωσεν ἡμᾶς εἰς τὴν ἀρχαίαν μακαριότητα, οὓς πρὶν ὁ ἐχθρὸς, δι' ἠδονῆς συλήσας, ἐξορίστους Θεοῦ πεποίηκε. Δεῦτε πιστοὶ Ἐϋλον προσκυνήσωμεν, δι' οὗ ἠξιώθημεν, τῶν ἀοράτων ἐχθρῶν συντρίβειν τὰς κάρας. Δεῦτε πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου ὕμνοις τιμήσωμεν. Χαίροις Σταυρὲ τοῦ πεσόντος Ἀδὰμ ἡ τελεία λύτρωσις, ἐν σοὶ οἱ πιστότατοι Βασιλεῖς ἡμῶν καυχῶνται ὡς τῇ σῇ δυνάμει, Ἰσραηλίτην λαόν, κραταιῶς ὑποτάττοντες. Σὲ νῦν μετὰ φόβου, Χριστιανοὶ ἀσπαζόμεθα, καὶ τὸν ἐν σοὶ προσπαγέντα Θεὸν δοξάζομεν λέγοντες· Κύριε ὁ ἐν αὐτῷ προσπαγεῖς, ἐλέησον ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Ἦχος πλ. δ'

Σήμερον ὁ Δεσπότης τῆς Κτίσεως, καὶ Κύριος τῆς δόξης, τῷ Σταυρῷ προσπήγνυται, καὶ τὴν πλευρὰν κεντᾶται· χολῆς καὶ ὄξους γεύεται ὁ γλυκασμὸς τῆς Ἐκκλησίας, στέφανον ἐξ ἀκανθῶν περιβάλλεται ὁ καλύπτων οὐρανὸν τοῖς νέφεσι, γλαῖναν ἐνδύεται γλεῦς, καὶ ραπίζεται πηλίνῃ χειρὶ ὁ τῇ χειρὶ πλάσας τὸν ἄνθρωπον, τὸν νῶτον φραγγελοῦται, ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις, ἐμπυσμὸς καὶ μάλιστα δέχεται ὄνειδισμοὺς καὶ κολαφισμοὺς, καὶ πάντα ὑπομένει δι' ἐμὲ τὸν κατάκριτον ὁ Λυτρωτὴς μου καὶ Θεὸς ἵνα σώσῃ Κόσμον ἐκ πλάνης ὡς εὐσπλαγγος.

Δόξα ... Ἦχος ὁ αὐτὸς

Σήμερον ὁ ἀπρόσιτος τῆ οὐσίας προσιτὸς μοι γίνεται, καὶ πάσχει πάθη, ἐλευθερῶν με τῶν παθῶν, ὁ φῶς παρέχων τυφλοῖς ὑπὸ ἀνόμων χειλέων ἐμπύεται, καὶ δίδωσι τὸν νῶτον ὑπὲρ αἰχμαλώτων εἰς μάλιστα. Τοῦτον ἡ Ἄγνη καὶ Μήτηρ, ἐπὶ Σταυροῦ θεωροῦσα, ὀδυνηρῶς ἐφθέγγετο· οἴμοι Τέκνον ἐμόν! τί τοῦτο πεποίηκας; ὁ ὠραῖος κάλλει παρὰ πάντας βροτούς, ἄπνους ἄμορφος φαίνῃ, οὐκ ἔχων εἶδος οὐδὲ κάλλος· οἴμοι τὸ ἐμόν φῶς! οὐ δύναμαι ὑπνοῦντα καθορᾶν σε· τὰ σπλάγγνα τιτρώσκομαι καὶ δεινὴ μοι ῥομφαία τὴν καρδίαν διέρχεται. Ἀνυμῶ σου τὰ Πάθη, προσκυνῶ σου τὸ εὐσπλαγγον, μακρόθυμε Κύριε δόξα σοι.

Καὶ νῦν...

Ἦχος πλ. β' Εἰρμολογικὸν

Σήμερον τὸ προφητικὸν πεπλήρωται λόγιον· ἰδοὺ γὰρ προσκυνοῦμεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες σου Κύριε, καὶ ξύλου σωτηρίας γευσάμενοι, τῶν ἐξ ἁμαρτίας παθῶν ἐλευθερίας ἐτύχομεν, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου μόνη φιλάνθρωπε.

Εἶτα ἡ συνήθης Ἐκτενής, ἡ Λιτὴ μετὰ τοῦ Ἑωθινοῦ Ἰδιομελου, καὶ ἡ Α' Ὦρα, ἐν ἧ ἀναγινώσκεται ἡ Κατήχησις τοῦ Στουδίτου.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Τὰ Τυπικά, οἱ Μακαρισμοὶ τῆς Ὀκτωήχου, καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τοῦ Σταυροῦ ἡ ζ' Ὠδή.

Ἄντι δὲ τοῦ Τρισαγίου

Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν Δέσποτα, καὶ τὴν ἀγίαν σου Ἀνάστασιν δοξάζομεν.

Ὁ Ἀπόστολος

Προκείμενον Ἦχος πλ. β'

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

Στίχ. Πρὸς σέ, Κύριε κεκράζομαι, ὁ Θεός μου.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα (Κεφ. Δ', 14-Ε', 6)

Ἀδελφοί, ἔχοντες Ἀρχιερέα μέγαν, διεληλυθότα τοὺς οὐρανοὺς, Ἰησοῦν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας· οὐ γὰρ ἔχομεν Ἀρχιερέα, μὴ δυνάμενον συμπαθεῖν ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα, χωρὶς ἁμαρτίας. Προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον, καὶ χάριν εὐρωμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν. Πᾶς γὰρ Ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος, ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περικείται, ἀσθένειαν, καὶ διὰ ταύτην ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλ' ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καθάπερ καὶ ὁ Ἀαρὼν, οὕτω καὶ ὁ Χριστός, οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασε γεννηθῆναι Ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν. Υἱός μου εἶ σὺ· ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. Καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· Σὺ Ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

Ἀλληλούϊα Ἦχος β'

Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου, ἧς ἐκτίσω ἀπ' ἀρχῆς.

Εὐαγγέλιον Κατὰ Μάρκον

Εἶπεν ὁ Κύριος, ὅς τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν...

Κοινωνικὸν

Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε. Ἀλληλούϊα.

Τὴν αὐτὴν Σταυροπροσκύνησιν ποιοῦμεν ἡμέρας δ', τῇ Κυριακῇ, ἡτοὶ σήμερον, τῇ Δευτέρᾳ, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ, ψάλλοντες εἰς τὴν Α' Ὦραν, ἀντὶ τοῦ, «Τὰ διαβήματά μου...» τό, «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν...».